

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/189/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317207496
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317207496.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: V. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom X., F. XXXX/X, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a iné, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8Csp/102/2017-157 zo dňa 2. novembra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom určil, že spotrebiteľská zmluva č. 8500025193 uzavretá dňa 15.5.2013 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, II. výrokom určil, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy č. 8500025193 uzavretej dňa 15.5.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, III. výrokom uložil žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodného obohatenie vo výške 1.294,68 Eur, IV. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, V. výrokom rozhodol, že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2 písm. f), g), i), j), k), o), p), y), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že zo zmluvy - žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru dlžník žiadna veriteľa o poskytnutie úveru 1.200,- Eur, ktorý bude splácať v 36 mesačných splátkach po 68,12 Eur mesačne a splátka bude splatná v 9. deň v mesiaci. Predpokladaná RPMN za úver bude 70%. Ročná úroková sadzba za úver bude 70%. Poskytnutá čiastka revolvingu je 686,65 Eur. Celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť je 1.634,88 Eur. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,27%, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44%. V článku 8 Zmluvy/žiadosti je uvedená Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa §-u 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, predmetom ktorej je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, za ktorú si veriteľ účtuje pri úvere 178,60 Eur a pri revolvingu 108,24 Eur s tým že odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi bol dlžníkovi schválený úver dňa 27.5.2013 vo výške 1.200,- Eur so splatnosťou úveru 36 mesiacov, mesačnou výškou splátky úveru 68,12 Eur, dátumom prvej splátky 9.7.2013, dátumom poslednej splátky 9.6.2016, RPMN úveru 67,28%, priemernou hodnotou RPMN ku dňu podpísania

zmluvy bola 48,52%, schválenou výškou revolvingu 794,89 Eur, celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.452,32 Eur, ročnou úrokovou sadzbou úveru 70%, celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu je 1.634,88 Eur, ročnou úrokovou sadzbou revolvingu 68,44%. Žalobcovi bola na účet vyplatená suma 1.021,40 Eur, žalobca na úver zaplatil 2.316,08 Eur.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie právne uzavrel, že sporové strany uzavreli zmluvu označenú ako: Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500025193, ktorú je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Nie je sporné, že úver poskytnutý žalobcovi bol úročený úrokovou sadzbou 70 % ročne, že v čase poskytnutia tohto úveru bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 15,96 % pre podobné typy úverov, ktoré poskytovali obchodné banky. Dojednanie úrokov v neprímernej výške je v rozpore s dobrými mravmi (poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 57/2005 NS SR; ZSP č. 35/2010). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011, rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/2004, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v spore sp. zn. 6Co/59/2014, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/623/2014, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/298/2014. Predmetná zmluva neobsahuje ustanovenia týkajúce sa nesplácania spotrebiteľského úveru splatenia úveru pred lehotou splatnosti. Dohodu o poskytnutí služby za neprijateľnú zmluvnú podmienku už určil Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 15Co/39/2016, rozsudkom aj Krajský súd v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011. V zmluve uvedená istina nezodpovedá výške finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi nakoľko žalovaný neoprávnene strhol žalobcovi poplatok vo výške 172,79 Eur, čo ďalej znamená ešte väčší nesúlad PRMN uvedenej v zmluve so skutočnou výškou RPMN týkajúcej sa úveru. Výška RPMN v zmluve je vo výške 67,28 % a podľa matematického výpočtu vzorca RPMN je 70%. V zmysle zákona pokiaľ absentuje alebo je uvedený údaj RPMN v neprospech spotrebiteľa, je spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch poukázal na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co 65/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/2/2015. Úver je pre absenciu náležitostí, ktoré vyžaduje zákon bezúročný a bez poplatkov. Z dokladov o splátkach vyplýva, že žalovaný vyplatil žalobcovi sumu 1.021,40 Eur a žalobca zaplatil žalovanému 2.316,08 Eur. Rozdiel týchto súm 1.294,68 Eur, čo je bezdôvodné obohatenie, o ktoré sa obohatil žalovaný na úkor žalobcu. Žalovaný pri svojej podnikateľskej činnosti, ktorou je poskytnutie úveru je povinný postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi. Ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Vzhľadom na uvedené sa vzniknuté bezdôvodné obohatenie žalovaného považovalo za úmyselné, pri ktorom platila desať ročná objektívna premlčacia doba.

5. Ďalej uzavrel, že Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok.

6. S poukazom na § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinností. Pričom z odôvodnenia rozsudku bolo preukázané, že došlo k porušeniu práva zo strany dodávateľa a spotrebiteľ si úspešne uplatnil svoje právo. Na základe toho okresný súd priznal žalobcovi finančné zadostučinenie v zmysle žaloby.

7. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil (iba) citáciou § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť, priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za odvolanie a z trov právneho zastúpenia vo výške 152,65 Eur vrátane DPH (1 úkon - odvolanie á 142,04 Eur vrátane DPH /118,37 Eur + 20 % DPH/, 1 x režijný paušál 10,61 eur vrátane DPH /8,84 Eur + 20 % DPH/) s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že napadnutý rozsudok porušuje práva žalovaného, je nepreskúmateľný a vo viacerých častiach arbitrárny (viď bod 40 odôvodnenia), pretože neuvádza v niektorých častiach nielen to, ako a či sa súd zaoberal podaním žalovaného, ale ani také základné skutočnosti, ktoré by odôvodnili samotné rozhodnutie súdu (najmä I., II., IV. výrok). V rozsudku chýbajú dokázané skutočnosti, skutkové závery a právne posúdenie, nedá sa z neho zistiť, aký naliehavý právny záujem vôbec na výrokoch I. a II. bol a na základe čoho bola žaloba v časti takéhoto určenia procesne prípustná (s ohľadom na § 137 písm. c) a písm. d) Civilného sporového poriadku). Výrok I. je sám osebe neurčitým a nezrozumiteľným rozhodnutím, pretože spojenie „spotrebiteľská zmluva“ sa nezhoduje ani s označením úverovej zmluvy. Podľa napádaného rozsudku by spotrebiteľská zmluva č. 8500025193 mala byť neplatnou, lebo výška úrokovej sadzby je neprimeraná a prevyšuje priemerné úrokové sadzby bánk. Tento záver súdu nemá oporu v žiadnom právnom predpise, a to bez ohľadu na to, či by sa vec posudzovala podľa predpisov občianskeho alebo obchodného práva. Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500025193 je úverovou zmluvou, ktorá sa riadi (ako zmluvný typ) ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Základná regulácia úrokov vyplýva z ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá má prednosť pred Občianskym zákonníkom, nakoľko ide o osobitný druh regulácie záväzku platiť úroky v prípade, ak sú úroky dohodnuté vo výške vyššej než je prípustné na základe alebo podľa zákona, ide o špeciálnu právnu úpravu (lex specialis) pred všeobecnou úpravou občianskeho práva. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia nie je možné dospieť k záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy, ale nanajvýš k záveru, že dlžník z úverovej zmluvy by bol povinný platiť úroky vo výške najviac prípustnej podľa alebo na základe zákona. Vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu. Súd prvej inštancie neposúdil prejednávajúcu vec podľa príslušných zákonných ustanovení a dospel tak k nesprávnemu záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy. Ak súd prvej inštancie bol schopný určiť, že výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi (čo bolo dôvodom posúdenia zmluvy ako neplatnej v tomto prípade), potom môže určiť, kde (od akej hodnoty) dochádza k rozporu s dobrými mravmi s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 32ICdo 45/2013. Odôvodnenie II. výroku, že zmluva neobsahuje rozčlenenie splátky na časť istiny, úrokov a iných nemá oporu v žiadnom úmysle zákonodarcu. Poukázal na novelu č. 483/2001 Z. z. meniacej zákon č. 129/2010 Z. z., podľa ktorej § 9 ods. 2 písm. i) sa slová a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nahrádzajú slovami, frekvenciu splátok a". Skutočným dôvodom uvedenej zmeny je zosúladenie zákona so smernicou a rešpektovanie rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 (ktorý súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia nerešpektoval). V súvislosti s III. výrokom nebol vykonaný žiadny dôkaz o tom, že žalovaný sa mal úmyselne bezdôvodne obohatiť, nesúhlasí so záverom okresného súdu a na to nadväzujúce posúdenie námietky premlčania. Celý rozsudok neobsahuje žiadnu dokázanú skutočnosť o úmysle získať bezdôvodné obohatenie (poukaz na rozsudky KS Banská Bystrica sp.zn. 14Co/530/2015, sp. zn. 14Co/637/2015, sp. zn. 6Co/746/2015). O existencii bezdôvodného obohatenia okresný súd rozhodol na základe toho, že úver je bezúročný a následne porovnal sumu poskytnutú žalobcovi a sumu žalobcom splatenú. Na strane žalovaného žiadne bezdôvodné obohatenie nevzniklo, pričom dôvody jeho vzniku a ani jeho existencia neboli relevantne ani dokázané. V súvislosti s IV. výrokom napadnutý rozsudok neobsahuje žiadny záver, aké právo žalobcu bolo porušené a odôvodnenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia odporuje zákonu. Nie je z rozsudku zrejmé, v čom je napríklad daná primeranosť zadosťučinenia, čo má vlastne nahrádzať či odčiniť. Odvolanie proti výroku o náhrade trov konania odôvodňuje tým, že ide o závislý výrok.

9. Žalobca odvolanie nepodal a k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť. V zásade pri určení neplatnosti celej spotrebiteľskej zmluvy, musí táto obsahovať nespočet neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne musí byť natoľko neurčitá, že sa z textu zmluvy a všeobecných obchodných podmienok nedá jednoznačne vyjadriť obsah záväzku, teda to, čo má tá ktorá strana plniť a na čo má nárok. Samostatným kritériom na posúdenie platnosti alebo neplatnosti zmluvy, prípadne jej ustanovenia tvorí i hľadisko dobrých mravov. Rozpor s dobrými mravmi sa v praxi najčastejšie vyskytuje pri zmluvách o úvere, hlavne pri dojednaniach o RPMN, kde neprimeraná výška napríklad viac ako 70 % predstavuje neprimerane vysoké protiplnenie a fakticky sa jedná o temer

dvojnásobné vrátenie úverovej zmluvy. V prejednávanej veci bola priemerná úroková miera pri úveroch poskytovaných bankami v čase uzatvorenia zmlúv 12,99 % ročne (úvery od 1 do 5 rokov). Úrok 70 % ročne podstatnou mierou prekročoval priemernú úrokovú sadzbu z úverov obchodných bánk, preto postup žalovaného treba považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je podľa § 39 Občianskeho zákonníka postihnuté absolútnou neplatnosťou. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Prijatím zákona č. 279/2017 Z. z. s účinnosťou od 1.5.2018 sa upustilo od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Samotný zákonodarca tak priamo potvrdil, že zákon je v tejto otázke v rozpore so Smernicou a že eurokonformný výklad Zákona skrze zásadu zákazu výkladu zákona contra legem nie je možný. Požiadavka členenia splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov bola podporená konštantnou judikatúrou slovenských súdov potvrdenou rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, ktoré boli povinné vykladať zákon eurokonformne (a teda ho aj tak vykladali) nielen od momentu vynesenia rozsudku C42-15, ale odo dňa samotného prijatia smernice. Keďže zákonodarca predmetné ustanovenia zákona zmenil, navyše z dôvodu, že toto je v rozpore so Smernicou, bolo by absurdné, aby zmenené ustanovenie zákona (vypustenie požiadavky na členenie splátok) malo rovnaký význam a výklad ako ustanovenie účinné do novelizácie zákona. Okrem skutočnosti, že smernici nie je možné ani po rozsudku C42-15 priznať ani priamy ani nepriamy účinok, je potrebné vyhodnotiť nečlenenie splátok na istinu úroky a poplatky ako neprijateľnú spotrebiteľskú podmienku. Žalovaná strana má vedomosť, že ich úverové zmluvy boli pripravené vopred a spotrebiteľia nemohli ovplyvniť ich tvorbu, respektíve ju akceptovali bez právnej vedomosti svojich práv ako celok, alebo stratili možnosť získať úver. Súd prvej inštancie kvalifikovane zodpovedal aj otázku primeraného zadosťučinenia na základe argumentov žalobcu a unesenia dôkazného bremena v súdnom konaní.

10. Žalovaný sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného a uviedol, že Obchodný zákonník a ani iné predpisy neustanovujú do akej výšky je možné pri úvere dohodnúť úroky, ako aj skutočnosť, že úrok 70 % ročne podstatnou mierou prevyšoval úrok bánk. Maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery bola v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy regulovaná explicitne a nie všeobecne, na základe pravidla o dobrých mravoch vychádzajúcich zo štatistických údajov bánk, a to podľa obmedzenia upraveného v ustanovení § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Z toho teda vyplýva, že otázka odplaty nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv. Finančný trh je definovaný zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom, pričom dohľad nad finančným trhom vykonáva Národná banka Slovenska. Poskytovať spotrebiteľské úvery môžu aj subjekty, ktoré nie sú bankami v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a na poskytovanie spotrebiteľských úverov získali povolenie orgánu dohľadu t.j. Národnej banky Slovenska. Ak poskytovatelia spotrebiteľských úverov, ktorý nie sú bankami musia spĺňať rozličné kritériá na možnosť poskytovania úverov spotrebiteľom, bolo by nelogické aby na druhej strane nebola ich priemerná odplata zahrnutá do výpočtu odplaty na finančnom trhu a to z dôvodu subjektívnej zaujatosti niektorých spotrebiteľov. Odklon od priemernej sadzby v rozmedzí 25-27 % je plne v súlade s ustálenou judikatúrou a podstatne neprevyšuje priemernú odplatu na finančnom trhu, preto sa nemôže jednať rozpor s dobrými mravmi. Údaj o RPMN (ako štandardizovaná hodnota, ktorá slúži na orientáciu spotrebiteľovi za účelom porovnania jednotlivých ponúk úverov) porovnania výšky nemôže byť objektívne dohodnutý medzi stranami, a to z dôvodu, kedy pre jeho výpočet je stanovené zákonné pravidlo a tento výpočet teda nezávisí len od vôle strán. Tento údaj sa objektívne v čase podania návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere navrhnuť nedá aj preto, pretože zákonná úprava výslovne stanovuje časový okamih, ku ktorému sa RPMN určuje a tým je deň uzavretia zmluvy. Uvedené podporujeme poukazom na ustanovenie § 9 písm. ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade uskutočnenia úhrady splátky v neúplnej výške sa platba v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka použije najskôr na úhradu istiny a následne na úrok, nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadne reálne a praktické opodstatnenie. Žiadny zákon platný a účinný v Slovenskej republike a rovnako ani žiaden predpis úniijného práva (t.j. najmä smernica 2008/48/ES) neurčuje rozdelenie splátky v zmluve. Základná otázka v tejto súvislosti spočíva v tom, či napríklad znenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch by malo byť vykladané autonómne, bez ohľadu na úniijné právo alebo nie, teda aj s prihliadnutím smernicu 2008/48/ES. Uvedené jednoznačne potvrdzuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 146/2017.

11. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je možné priznať úspech, rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne nesprávne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť či súd prvej inštancie rozhodol správne I. výrokom, že spotrebiteľská zmluva č. 8500025193 uzavretá dňa 15.5.2013 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, II. výrokom, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy č. 8500025193 uzavretej dňa 15.5.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, III. výrokom uložil žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodného obohatenie vo výške 1.294,68 Eur, IV. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, V. výrokom rozhodol, že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 % a to s poukazom na odvolacie argumenty odvolateľa.

14. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dňa 15.5.2013 žalobca podpísal žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500025193, žalovaný dňa 27.5.2013 schválil žalobcovi revolvingový úver. Bod 5 zmluvy obsahuje údaje o požadovanom revolvingovom úvere, podľa ktorého poskytnutá čiastka úveru bola vo výške 1.200,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok /splatnosť-deň v mesiaci) 36/9. Mesačná splátka (vrátane úrokov) vo výške 68,12 Eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 2.452,32 Eur, predpokladaná RPMN za úver 70,00 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,00 %, priemerná RPMN za úver 47,29 %. Ďalej boli v zmluve uvedené údaje o poskytnutej čiastke revolvingu 686,65 Eur, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.634,88 Eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 60,27 %, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44 Eur. Bod 6 zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere, podľa ktorého poskytnutá čiastka úveru bola vo výške 1.200,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok /splatnosť-deň v mesiaci) 36/9. Mesačná splátka (vrátane úrokov) vo výške 68,12 Eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 2.452,32 Eur, RPMN za úver 67,28%, ročná úroková sadzba úveru: 70,00%, priemerná RPMN za úver 48,52%. Ďalej boli v zmluve uvedené údaje o poskytnutej čiastke revolvingu 686,65 Eur, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.634,88 Eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 62,79 %, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44 Eur, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,5 %. V zmysle bodu 13 zmluvy veriteľ s dlžníkom uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy. Zmluvné strany prehlasujú, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali....Súčasťou zmluvy bola v článku 8 aj Dohoda o poskytnutí služby, pričom žalovaný sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť po splnení uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru. Služba bola dohodnutá za odplatu vo výške 178,60 Eur za poskytnutie služby odkladu splatnosti splátok úveru a vo výške: 108,24 Eur v prípade ak bude dlžníkovi poskytnutý revolving a bola splatná dňom uzavretia Dohody o poskytnutí služby. Oznámením zo dňa 27.5.2013 žalovaný oznámil dlžníkovi údaje o schválení revolvingovom úvere č. 8500025193: schválená výška úveru: 1.200,- Eur, splatnosť úveru: 36 mesiacov, výška mesačnej splátky: 68,12 Eur, dátum splatnosti prvej splátky: 9.7.2013, dátum splatnosti poslednej

splátky úveru: 9.6.2016, periodicita splácania úveru: mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania: 9., celková výška úveru: 1.200,- Eur, RPMN za úver 67,28 %, priemerná hodnota RPMN: 48,52%, schválená výška revolvingu: 794,89 Eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu: 794,89 Eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu: 68,12 Eur, PRMN po vykonaní revolvingu: 62,79 %, úverový limit 1.200,- Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť: 2.452,32 Eur, odplata za poskytnutie služby 178,60 Eur, ročná úroková sadzba úveru 70,00 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu: 1.634,88 Eur, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania: 5,5 %, dátum nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy o RÚ dňa 27.5.2013. Žalobca zaplatil žalovanému sumu 1.041,- Eur. Žalovaný vyplatil žalobcovi sumu 1.021,40 Eur a žalobca zaplatil žalovanému 2.316,08 Eur.

15. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi stranami. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy (spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je i dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi). Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem tohto v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. A to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom týmto postupom sa okresný súd správne riadil. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, profesionálne znalý podnikateľ dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

16. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

17. Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

18. V novom ustanovení § 137 CSP <. zákonodarca zakotvil úplne novú koncepciu, kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba podľa písm. c) a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Odvolací súd poukazuje na zrejmy úmysel zákonodarcu vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Sledovaným účelom takejto právnej úpravy nesporne bolo zamedziť žalobám, pri ktorých konečný výsledok nie je spôsobilý odstrániť spornosť či problém v určitom vzťahu, kedy ide len o akési akademické spory, prípadne nič neriešiaci tzv. „spor pre spor“. V zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP <. teda možno podať žalobu o určení, či tu právo je alebo nie je, len ako to vyplýva z osobitného právneho predpisu.

19. S námietkou žalovaného, že z napadnutého rozsudku sa vôbec nedá zistiť aký bol naliehavý právny záujem na výrokoch I. a II., na základe čoho bola žaloba v časti požadovaného určenia procesne

prípustná, keďže chýbajú skutkové závery ako aj právne posúdenie, sa odvolací súd stotožnil, keďže z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zjavné, že okresný súd neskúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovaných určeníach ku dňu rozhodovania okresného súdu, čím nie je naplnený základný predpoklad rozhodovania o určovacej žalobe. V ďalšom konaní bude preto úlohou okresného súdu zisťovať, či žalobca disponuje naliehavým právnym záujmom na požadovanom určení, resp. či ku dňu rozhodovania okresného súdu, je naďalej nutné, aby preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení s poukazom zákonné ustanovenia uvedené v odseku 16, 17 (aj) na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Za týmto účelom vykoná okresný súd potrebné dokazovanie, za dodržania procesných zásad koncentrácie konania. Následne svoje zistenia súd prvej inštancie uvedie v novom rozhodnutí, ktoré riadne, dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo zdôvodní tak, aby bolo zachované právo strán sporu na spravodlivé súdne konanie, ktorého súčasťou je aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, ako vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. II. ÚS 383/2006).

20. S námietkou žalovaného, že záver okresného súdu o neplatnosti úverovej zmluvy, z dôvodu, že výška úrokovej sadzby je neprimeraná a prevyšuje priemerné úrokové sadzby bánk nemá oporu v žiadnom právnom predpise, odvolací súd nesúhlasí, keď má za to, že okresný súd správne aplikoval Občiansky zákonník, konkrétne § 3 a § 39, z ktorých znenia je aplikácia možná. Avšak pokiaľ už ide o konkrétne odôvodnenie namietaného záveru okresného súdu a to v odseku 21 napadnutého uznesenia, uvedené považuje odvolací súd za nedostatočné a nepreskúmateľné, keďže okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že nie je sporné, že v čase poskytnutia úveru bola priemerná hodnota úrokovej sadzby 15,96 % pre podobné typy úverov, avšak bez konkretizácia dôkazu, z ktorého okresný súd túto skutočnosť zistil. Odvolací súd sa teda nestotožnil s postupom okresného súdu, ktorý namiesto toho, aby sa dôsledne riadil ustanovením § 220 ods. 2 CSP svoj záver o neplatnosti úverovej zmluvy odôvodnil v podstate iba čiastočnou citáciou rozhodnutí v obdobných veciach bez toho, aby vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, s poukazom na právne posúdenie záveru okresného súdu.

21. V súvislosti s výškou úroku z omeškania odvolací súd poukazuje na znenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy so širokého dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo ust. § 39 Občianskeho zákonníka je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

22. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi nie je preto také konanie veriteľa, ktoré pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svojvoľne peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojich inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrými mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v podobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytnutí úverov alebo pôžičiek. A v prípade takto dohodnutej úrokovej sadzby sa jedná o neplatné zmluvné dojednanie pre rozpor s dobrými mravmi v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka.

23. Námietka žalovaného, že odôvodnenie II. výroku, že zmluva neobsahuje rozčlenenie splátky na časť istiny, úrokov a iných nemá oporu v žiadnom úmysle zákonodarcu v danej veci neobstojí, keďže z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva výslovný záver okresného súdu o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, keď okresný súd vo vzťahu k obsahu predmetnej úverovej zmluvy z pohľadu splátky 68,12 Eur neuviedol žiadne skutkové závery ani žiadne právne posúdenie, iba čiastočne citoval odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Tnave sp.

zn. 23Co/65/2015 a odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/2/2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2C/72/2015.

24. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd v prípade prípustnosti požadovaného určenia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ako aj pri posudzovaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je povinný postupovať tak, že predmetnú úverovú zmluvu preskúma a zistí, či obsahuje náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch tak, aby následne mohol prijať záver o ne/absencii zákonnej náležitosti, ktorá následne má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov, avšak iba za predpokladu, že úverová zmluva je platná a jej obsahové náležitosti boli riadne dohodnuté v písomnej zmluve. Podstatné je, že na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti postačuje absencia aj jednej náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

25. Odvolací súd poukazuje aj na to, že v súvislosti s obsahovou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je nutné už vychádzať z uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 podľa, ktorého nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky.

26. V súvislosti so skutkovým záverom okresného súdu v zmysle odseku 33 napadnutého rozsudku, že výška RPMN v zmluve je vo výške 67,28 % a podľa matematického výpočtu vzorca RPMN je 70 %, odvolací súd dáva do pozornosti okresnému súdu, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné zistiť aký matematický výpočet RPMN 70 % vzorcom má okresný súd na mysli, keďže predmetný výpočet nie uvedený v odôvodnení. Odvolací súd ohľadom uvedeného však poukazuje na to, že je nutné vychádzať z obsahu predmetnej zmluvy, konkrétne jej bodu 5 (žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru), z ktorého okrem iného vyplýva výška predpokladanej RPMN za úver 70,00 % ako aj z bodu 6, z ktorého okrem iného vyplýva výška RPMN za úver 67,28 %. Z uvedeného sa javí, odvolaciemu súdu, že písomná forma ohľadom výšky RPMN (v zmluve) nebola dodržaná v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

27. Námetka žalovaného, že celý rozsudok neobsahuje žiadnu dokázanú skutočnosť o úmysle získať bezdôvodné obohatenie, že v konaní nebol vykonaný žiadny dôkaz o tom, že žalovaný sa mal úmyselne bezdôvodne obohatiť je dôvodná, keďže ani odvolací súd takúto skutočnosť z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nezistil.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

30. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

31. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uzavrel, že bezdôvodné obohatenie žalovaného považoval za úmyselné, pri ktorom platí desaťročná objektívna premlčacia doba, avšak bez toho, aby tento svoj záver riadne odôvodnil, keď nestačí iba poukaz na aplikovanú hmotnoprávnu úpravu premlčania v zmysle Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu odôvodnenie okresného súdu neobsahuje skutkové preukázanie opodstatnenosti tohto tvrdenia, keď na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia len všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv (povinnosť žalovaného postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov). Ani v prípade, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie je možné len z tohto dôvodu konštatovať, že žalovaný mal úmysel sa obohatiť voči žalobcovi. Pričom dôkazné bremeno na preukázanie úmyslu žalovaného zaťažuje žalobcu. Odvolací súd má za to, že okresný súd týmto postupom odňal procesným stranám reálnu možnosť konať pred súdom (obdobne aj práva strany na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov s odkazom na ust. čl. 48 ods. 2 vety prvej Ústavy Slovenskej).

32. Základným inštitútom premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v civilnom sporovom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta OZ). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia a pod. (rozsudok NSSR sp. zn. 3Cdo 145/2007 z 24.10.2005).

33. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. <Pričom toto právo sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe, ako aj v objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, t.j. kedy ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda stanovená kombinovaná premlčacia doba, kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne, začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť a môže začať plynúť najskôr od začiatku objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo.

34. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje a preto sa pri skúmaní tejto otázky vychádza tradične z trestného práva hmotného. Zavinenie ako vnútorný psychický vzťah zodpovedného subjektu k vlastnému úkonu a k výsledku tohto konania je založené jednak na prvku poznania spočívajúceho vo vedomí a predvídaní určitého následku, jednak na prvku vôle spočívajúci v tom, že subjekt prejavuje svoju vôľu tým, že niečo chce, ale aj tým, že je s niečím uzrozumený. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel (dolus directus) pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho chcel získať. O nepriamy úmysel (dolus indirectus, resp. eventualis) pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vedel, že svojim konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený.

35. V danom prípade sa súd prvej inštancie vôbec dňom začiatku plynutia subjektívnej ani objektívnej premlčacej doby vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberal a tieto ani neuviedol. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že za účelom zistenia momentu vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia ale ani jeho subjektívneho ani objektívneho vzniku nevedol okresný súd náležité dokazovanie, a to ani postupom podľa § 295 CSP. Tu odvolací súd poukazuje na to, že hoci spis okresného súdu obsahu aj písomnosť splátkový kalendár (č.l. 20) ako aj prehľad platieb (č.l. 22), ktoré okresný súd (zrejme) prehliadol, a ktoré okrem iného obsahujú aj prehľad uhradených splátok žalobcom podľa dátumu ich úhrady žalovanému, čo v danej veci mohlo mať relevanciu práve pri zistení dňa, kedy sa žalobca (mohol) dozvedieť o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil (o žalovanú sumu) ako aj dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu žalovaného došlo. Bez tohto zistenia nie je možné sa vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania, a teda ani posúdiť prípadné úmyselné konanie žalovaného (vo vzťahu k 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe), ktoré sa ktoré sa posudzuje práve k okamihu, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo.

36. Námieta žalovaného, že napadnutý výrok neobsahuje žiadny záver, aké právo žalobcu bolo porušené a odôvodnenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia je dôvodná.

37. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

38. Pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“) je nevyhnutné v záujme eliminácie jeho možného zneužitia sledovať najmä jeho účel. Aj keď sa dá predpokladať, že bolo zamýšľané hlavne na podporu aktivít spotrebiteľských združení, ktorým iné majetkové nároky neprislúchajú, nie je vylúčené, aby bolo priznané aj spotrebiteľovi, ak porušenie práv alebo povinností stanovených právnymi predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (K. Csach: Štandardné zmluvy, 2009). Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. V prípade, ak žalobca v predmetnom konaní preukáže úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti, čo sa nateraz nestalo, keďže napadnuté I., II., III. výrok napadnutého rozsudku boli týmto rozhodnutím odvolacieho súdu zrušené a nateraz žalobca ani nepreukázal úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi v inom konaní, čo je podmienkou pre priznanie jeho práva na primerané finančné zadosťučinenie podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, bude sa okresný súd nárokom žalobcu v rámci právnej kvalifikácie opätovne zaoberať z hľadiska unesenia/neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena o vzniku konkrétnej ujmy u žalobcu a o konkrétnej výške tohto nároku. Teda okresný súd uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia aj právne aplikačné úvahy, ktoré by ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. Pričom práve konkrétna norma hmotného práva určuje základný rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena aj v súvislosti s výškou požadovaného finančného zadosťučinenia.

39. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zaviniť svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

40. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

41. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a

rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

42. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné, v odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitost' zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje. Preskúmaný rozsudok tak nenaplnuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. Podľa názoru odvolacieho súdu je záver súdu prvej inštancie o neplatnosti úverovej zmluvy, bezúročnosti a bezpoplatkovosti, priznanom bezdôvodnom obohatení, priznanom finančnom zadosťučinení predčasný a nedostatočne odôvodnený, keď závery okresného súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Z celkového kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku totiž vyplýva absencia presvedčivého a výstižného vysvetlenia prípustnosti požadovaných určení, určenia neplatnosti úverovej zmluvy, bezúročnosti a bezpoplatkovosti, vyhodnotenia vznesenej námietky premlčania, priznaného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie sa tak dostatočne nezaoberal argumentáciu žalovaného, pričom nezohľadnil ani listinné dôkazy v spise. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie len na nedostatočne odôvodnenom závere o neplatnosti úverovej zmluvy, bezúročnosti a bezpoplatkovosti bez toho, aby najskôr skúmal prípustnosť požadovaných určení. V napadnutom rozhodnutí sa absolútne nezaoberal princípom všeobecnej spravodlivosti pri strete dotknutých práv žalobu a žalovaného. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a nemožno tento nedostatok napraviť v odvolacom konaní.

43. Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom akejkoľvek diskusie fakt, že vadou zmätočnosti je postihnutý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý neobsahuje zdôvodnenie vzájomnej koherencie skutkových zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie, jeho odôvodnenie nie je konzistentné a pochopiteľné, jasne a zrozumiteľne nedáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky a pri jeho vydaní neboli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia. S poukazom na uvedené potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

44. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť) súdneho rozhodnutia, musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti. Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

45. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. V odôvodnení súd odcituje právnu normu a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlí, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve tejto normy. Táto náležitosť odôvodnenia rozsudku tiež abscentuje, keďže súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku sa dostatočne nevyjadril k interpretácii právnych noriem aplikovaných na daný prípad. Pokiaľ nie je zrejmé, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci, teda akú tzv. skutkovú vetu podrobil právnej kvalifikácii, keď odôvodnenie jeho rozsudku obsahuje zoznam čiastkových skutkových zistení, a to bez vytvorenia záveru o celkovom skutkovom stave (ktorý má vo svojom súhrne predstavovať skutkovú situáciu predvídanú hypotézou právnej normy) a odôvodnenia vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

46. S poukazom na uvedené potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Prvoinštančný súd nevykonal potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie o nárokoch žalobcu, je potom neúčelné, aby celé dokazovanie od počiatku vykonával odvolací súd a tým nahrádzal činnosť súdu prvej inštancie. Tu potom nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania a nie vykonávanie celého ťažiskového dokazovania až na odvolacom súde, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou. Navyše v prípade, že žalovaný je spotrebiteľ a teda slabšou stranou v spore, prichádza do úvahy § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz, keď takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov.

47. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane závislého výroku o náhrade trov konania s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

48. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnené nároky, s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné potom vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princíпов Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa i protistrany, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia je rozhodne nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

49. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

50. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalovaného, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

51. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

52. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).